

Terugkoppeling ingebrachte wensen, zorgen en ideeën

In de periode van 16 april tot en met 30 april 2021 is gereageerd op het schetsontwerp Beethovenpark via het online participatieplatform doemee.leiden.nl, met een invulformulier die bij de bewonersbrief verspreid was en via e-mail. Alle wensen, zorgen en ideeën zijn verzameld en verwerkt. Hieronder vindt u per onderwerp een reactie van de gemeente.

Bankjes en picknicktafel

In het ontwerp zijn 14 bankjes en 1 picknicktafel toegevoegd. Uit de reacties is gebleken dat er behoefte is aan meer picknicktafels omdat het vaak in gebruik is. We gaan hier rekening mee houden in het ontwerp. Er komen meer picknickbanken in het plan. Ook houden we rekening met zonnige en schaduwrijke plekken bij het plaatsen van banken. En er komt een extra bankje bij het asfaltveldje.

Beplanting

Tussen de 5 flats van Woningbouwvereniging de Sleutels wordt beplanting geplaatst zoals bollen, bloemen en fruitbomen. Er zijn diverse opmerkingen binnengekomen over de beplanting. Naar aanleiding van de reacties denken we aan verwilderingsbollen die ook wat toevoegen aan de biodiversiteit. Deze bollen worden losjes geplant in het gras. Na de bloei en de eerste maaibeurt ziet het er dan weer gewoon uit als een grasveld.

De nieuwe plantvakken krijgen lage en overzichtelijke beplanting en hier en daar worden solitaire struiken toegevoegd. Ook in deze plantvakken is aandacht voor bloeiende en inheemse soorten. Heesters in de plantvakken is een goede optie. Het gras wordt waar mogelijk veranderd in kruidenrijk gras. Hierin bloeien dan veel bloemen. Leverkruid is ook een inheemse soort die bijvoorbeeld langs oevers veel voorkomt. Verder krijgt de bestaande beplanting, langs de randen van het park (Brahmslaan) onder de bestaande bomenrijen, een opknapbeurt. Hier komt hoge en middelhoge beplanting.

De rietoever wordt behouden, want dat is waardevol voor de biodiversiteit. In de rietoever komt wel een zichtplek, waar het water kan worden beleefd. Hier is dan ruimte voor lagere waardevolle oeverplanten.

Fruitbomen

In het ontwerp zijn fruitbomen toegevoegd. In de reacties zijn veelal de appelbomen, perenbomen en notenbomen benoemd. We kiezen niet voor notenbomen, omdat het blad van deze boomsoort slecht verteert. Dat is slecht voor het gras. Bij de keuze nieuwe bomen is biodiversiteit een belangrijk criterium. Naast fruitbomen is er vooral ook aandacht voor inheemse soorten. De fruitbomen zijn bedoeld voor menselijke consumptie. Een extraatje om het voor bezoekers en bewoners aantrekkelijk te maken. Naar de precieze locaties moeten we nog kijken, omdat een gedeelte van het gebied in onderhoud is bij de woningbouwvereniging. In het beplantingsplan voor de heesterranden is ruimte voor het inpassen van vruchtdragende struiken, zoals hazelaar.

Algemeen bomen/beplanting

Bij het uitwerken van het plan gaan we nog checken of alle bestaande elementen kloppend op tekening staan. Uiteraard blijven alle bestaande en gezonde bomen staan.

Aan het trottoir langs de Brahmslaan verandert de verharding en het pad wordt iets smaller. De tussenliggende bosstrook blijft bestaan. Doordat het pad iets smaller wordt creëren we ruimte om een smalle strook boskruiden toe te voegen. De rand wordt hierdoor natuurlijker.

De gazonstrook met bomen tussen het pad en het huidige park blijft ook bestaan. Dit gazon gaan we anders beheren, zodat het verandert in een natuurlijk grasland. Het lage gras wordt dan hoger. De

toegankelijkheid van dit pad ten opzichte van de huidige situatie verandert niet. Door de hogere grasrand tussen de weg en pad is het zelfs minder logisch om meteen de weg op te hollen.

In het beplantingsplan wordt rekening gehouden met grondslag, ligging ten opzichte van de zon, beleving en biodiversiteit. Verder zijn er reacties binnengekomen over bladafval. Het groen wordt afwisselend groenblijvend en bladverliezend. Dat past in de natuurlijke situatie van Nederland. Blad is belangrijk voor de ontwikkeling van een goede bodem. Bladafval is dus eigenlijk geen afval, maar iets noodzakelijks. Het doorgaande wandelpad ligt in open gebied. Zichtbaarheid is gegarandeerd.

Rust en natuurlijk groen

In het zuiden van het park is ruimte voor rust en natuurlijk groen. In het ontwerp zijn 'kriebelpaadjes' ingetekend. Dit zijn padjes door de bosjes en bloemrijk grasland. Het bloemrijke grasland komt deels tot stand door het beheer te veranderen. Van veel maaien naar maar één of twee keer maaien per jaar. Voor stukken die nieuw worden ingezaaid geldt het volgende: een bloemrijke berm heeft ongeveer drie jaar nodig om tot volle ontwikkeling te komen. Pas na een aantal jaar kun je dus pas zien wat het uiteindelijke resultaat is. Ook bij bermen waar het beheer verandert is tijd nodig voor ontwikkeling. We zijn er als mensen misschien niet zo aan gewend, maar hier moeten we toch echt even geduld hebben.

De gemeente Leiden moet zorgen voor inclusieve ontwerpen. Mensen met bijvoorbeeld rolstoelen, rollators of kinderwagens moeten goed gebruik kunnen maken van het park. Daarnaast moeten we ook rekening houden met dieren. Dat betekent ook plekken inpassen die wat rustiger zijn.

Spelen en ontmoeting

Het spelen is een apart traject. Dit pakken we op in samenhang met andere, kleinere speelplekjes in de buurt. Het is de bedoeling dat deze speelplekken elkaar gaan aanvullen. In het Beethovenpark komt alles samen. Dat houdt in dat er voor alle leeftijden iets interessants moet zijn. Klimmen en klauteren, sport en fantasiespel. Binnen dit parkproject geven we alleen grof aan wat we willen toepassen en waar. Op het precieze inrichtingsplan voor het spelen kunt u dan apart reageren. De wensen en opmerkingen gaan we meegeven in de opdracht voor maken van het speelplan. Het "Verloren Landje" blijft natuurlijk gewoon bestaan. De andere speelmogelijkheden moeten hier op aansluiten.

Overige onderwerpen:

Afvalbakken: De gemeente Leiden heeft als beleid dat prullenbakken alleen bij toegangen van parken worden geplaatst. Dat zijn dan grote bakken van 240 liter. Ter vergelijking; de bestaande bakken hebben een inhoud van 50 liter. Bij de toegangen van het park komen dus de grote afvalbakken.

Verlichting: Op diverse plekken in en langs het park staat verlichting. In de gemeente Leiden passen we eigenlijk geen verlichting toe in parken, tenzij er geen alternatieve verbindingroute beschikbaar is. Duisternis is belangrijk voor flora en fauna en dient dus de biodiversiteit.

Basketbalveld: Rondom het basketbalveld worden geen hekken plaatsen. Het belemmert de openheid en is ook lastig in onderhoud. Ook openbare toiletten worden niet opgenomen.

Verkeer: Verkeersproblemen vallen buiten dit plan. Wel zijn er al plannen voor het maken van veilige oversteekplekken. U wordt hier te zijner tijd over geïnformeerd.

Honden uitlaatplek: De honden uitlaatplek blijft gewoon bestaan.

Namens het projectteam, dank voor het delen zorgen, wensen en ideeën.